60-річчя члена-кореспондента НАН України Є.Ф. ВЕНГЕРА

19 квітня виповнилося 60 років відомому українському вченому в галузі фізико-технічних і фізико-технологічних основ сенсорної та функціональної електроніки, мікро- й оптоелектроніки члену-кореспонденту НАН України Євгену Федоровичу Венгеру.

Є.Ф. Венгер народився 1947 року у с. Підлісівка Ямпільського району Вінницької області. Вищу освіту отримав у Вінницькому державному педагогічному інституті за спеціальністю «фізика».

Інститут напівпровідників (нині Інститут фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України) став місцем, де Євген Федорович аспірантом розпочав свій творчий шлях до світових вершин науки. Тут він захистив кандидатську, а згодом — докторську дисертації і з 1990 р. очолює відділення технологій і матеріалів сенсорної техніки.

Є.Ф. Венгер — провідний фахівець у галузі фізичних явищ у шарувато-однорідних та багатофазних напівпровідникових структурах, що є базовими компонентами сучасного електронного приладобудування. Його роботи з вивчення властивостей поверхневих і хвилеводних поляритонів у напівпровідникових шаруватих системах та гетероструктурах знайшли практичне втілення у техніці напівпровідників і стали основою нового напряму — поляритонної оптоелектроніки.

Створення міждисциплінарних інтелектуальних продуктів — це головний напрям наукових досліджень Євгена Федоровича, що вперше започаткований ним в Україні й успішно розвивається за його участю. Так, у рамках проекту Європейського Космічного Агентства разом з ГАО НАН України створено пересувну станцію моніторингу озону та парникових газів; розроблено сенсорну систему параметричного моніторингу технологічних режимів у топках котлоагрегатів, інфрачервоний радіометр для безконтактного вимірювання температури; розроблено мультибіосенсорні масиви та виготовлено на їх базі прилади нового покоління, зокрема такі, як «електронний ніс» та «електронний язик».

Відділення технологій і матеріалів сенсорної техніки, що є найчисельнішим в інституті, під керівництвом Є.Ф. Венгера перетворилося на структуру з потужним науковим потенціалом: тут працюють 18 докторів і понад 40 кандидатів наук. Відділення розробляє прогресивні ресурсозберігаючі технології у напівпровідниковій сенсорній електроніці, значну увагу тут приділяють створенню нових базових елементів для високочутливих електронних приладів та систем управління різноманітними технологічними процесами, зокрема в енергетиці, а також систем для контролю стану навколишнього середовища й оцінки негативного впливу на нього чинників техногенного та природного походження. Ці дослідження мають важливе значення для вітчизняної економіки, вони добре відомі фахівцям у наукових та інженерних колах України та за її межами. Рівень багатьох із них відповідає світовому, про що свідчать неабиякий інтерес зарубіжних фірм до цих робіт, попит на прилади та пропозиції щодо співробітництва.

Євген Федорович видав у співавторстві понад 340 наукових праць, у тому числі 12 монографій, тритомний підручник з фізики

для вищих навчальних закладів. Є.Ф. Венгер має 25 патентів на винаходи, з яких 10 належать до сфери енергетики. Під керівництвом ученого підготовлено 5 докторів і 12 кандидатів наук, він веде активну педагогічну роботу.

Чільну увагу ювіляр приділяє науково-організаційній діяльності. Як один з розробників Закону України «Про технологічні парки» він зробив значний внесок у становлення і розвиток в Україні інноваційних структур сучасного типу. Є.Ф. Венгер — визнаний авторитет серед вітчизняних і зарубіжних колег. У 1997 р. Євгена Федоровича було обрано віце-президентом Українського відділення Міжнародного товариства оптичної техніки SPIE/Ukraine. Він є заступником голови Експертної ради ВАК України з електроніки, радіотехніки і телекомунікацій, членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України, експертом незалежної Міжнародної асоціації INTAS, заступником голови Громадської ради освітян і науковців України (ГРОНУ). Наукові досягнення Є.Ф. Венгера відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки та премією президентів академій наук України, Білорусі і Молдови.

Наукова громадськість, колеги та друзі щиро вітають Євгена Федоровича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, щастя, творчого натхнення та нових успіхів.

60-річчя члена-кореспондента НАН України М.М. СУЛИМИ

26 квітня виповнилося 60 років відомому вченому-літературознавцю члену-кореспонденту НАН України Миколі Матвійовичу Сулимі.

М.М. Сулима народився 1947 року у с. Загрунівка Зіньківського району Полтавської області. Вищу освіту здобув у Київському державному університеті імені Т.Г. Шевченка. По його закінченні Микола Матвійович працював науковим співробітником Державного музею книги і друкарства України, готував експозицію і комплектував фонди створюваного закладу.

Від 1979 р. наукова діяльність ученого пов'язана з академічним Інститутом літератури, де він пройшов шлях від лаборанта до заступника директора з наукової роботи. В 1982 р. М.М. Сулима захистив кандидатську дисертацію «Українське віршування кінця XVI — початку XVII ст.», а 1996-го — докторську дисертацію за темою «Українська драматургія XVII — XVIII ст.». У його дослідженнях висвітлено важливі історико-літературні та загальнокультурні процеси давнини і сучасності нашої Батьківщини. Науковий доробок ювіляра позначений глибиною розробки проблем, цікавими спостереженнями, переконливою аргументацією, важливими узагальненнями.

Упродовж 1991—2003 років Микола Матвійович був секретарем спеціалізованої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій, членом і головою експертної ради ВАК України. Він успішно поєднує дослідницьку роботу з педагогічною, викладає у Київському національному уні-